

Нижче приведений, матеріал, фактично, складено з переписки, та подано у вигляді листів, які на протязі 2012-2014 років розсилались членам Нашого Великого Роду. Крім того, тут подано й своєрідний звіт-підсумок тих справ та заходів, які за кілька років організовано та вже здійснено активними членами Роду та його громадського об'єднання.

З другого боку, ця стаття, щё й продовження корисних та цікавих взаємин між громадською організацією «Наш Рід» та обласною газетою «Новини Закарпаття», яка взялась «слідкувати» за діяльністю Нашого Роду. З свого ж боку - активні члени Родини, близькі, друзі та партнери Нашого Роду, а також широке коло читачів нашого краю мають змогу ознайомитись з Нашою Родиною, її минулим та сьогоденням.

*Голова громадської організації «Наш Рід»,
випускник історичного факультету УжДУ - Ю. Ключівський*

Держава починається із родини, або приклад, який варто наслідувати

«...Зустріч Роду 2012 року, була практично, першим масштабним форумом нашої Родини, метою якого було, не стільки організуватись, скільки... познайомитись, взагалі! Усі присутні на Зустрічі Роду стали свідками зворушливих сцен, коли зустрічались, обнімались та плакали ті, хто 20, 30, 40 років, а то й взагалі ніколи – не бачились! Пам'ятаю, що майже усі просили мене, щоб їх представили іншим присутнім. Однак це було складно й для організаторів Зустрічі... Єдине, що можна було зробити у цій ситуації, це оголосити: «Знайомтеся та сміло цілуйтеся, бо ми тут – усі родичі!»

...Більше того, саме цьогорічна Зустріч Родини, спонукала до обміну контактами та спілкування багатьох членів Роду. Так, на моє прохання, переслати підготовлені нами CD-диски з фотографіями Зустрічі Роду - нашим родичам до Тячева (гілка Туцканюка Степана Юрійовича), їх ужгородські, двоюрідні близькі, чи не вперше – відвідали тячівців. Коли ж мені, без коментарів, просто переслали фотографії зустрічі в Тячеві, пам'ятаю, що сказав своїй мамі таке: «Ось, саме цього випадку й достатньо, щоб виправдати усі зусилля по формуванню Родинного Дерева та організації II Зустрічі Роду»...

...Але час – не зупинити. Зовсім скоро почнеться Новий 2013 Рік! Для багатьох із нас: рік нових сподівань, надій та звершень. У цю годину, хочу побажати усім членам нашого Великого Роду: міцного здоров'я, сімейних гараздів та родинного щастя! Нехай усі мрії, кожного з нас – здійсняться...

Нехай для усіх віруючих нашого Роду, доля яких розкидала по різних конфесіях, але не дала забути своє релігійне коріння – Різдвяні свята (по Юліанському, чи по Григоріанському календарю) будуть веселою, щирою та сповненою любов'ю згадкою про традиції Святого вечора наших прабатьків. Нехай свічка, запалена кожним членом нашого Великого Роду, у Святвечір,

стане великим, світлим та теплим полум'ям в честь наших предків, які дали нам життя, любов до своєї батьківщини та вірність нашому Великому Роду...

Нехай Бог оберігає кожного з нас та дасть нам кріпость й надію на майбутнє...»

«...Найяскравішою ж подією 2013 року, який іде в історію - була І-а Експедиція Роду, яка мала на меті сходження на найвищі карпатські вершини, якими багата прабатьківська Рахівщина... Десятки молодих членів Родини, знайшли час і можливість та гідно представили своїх прабатьків й підкорили: Говерлу, Петрос та Близниці. За результатами І-ї Експедиції, її учасникам присвоєно звання «Турист Родини», нагородження яких відбудеться невдовзі...

Отже час – невпинно біжить вперед. Уже не за горами - Новий 2014 Рік... Такі надії – особливо важливі, для кожного із нас, через непросту ситуацію, яка сьогодні має місце в нашій Державі. Натомість, вважаю, що нікому із членів Роду, чи Нашій Родині, взагалі - не личить залишатись байдужим до реального світу, який нас оточує. Ми усі потребуємо добрих справ, активної життєвої позиції кожного, бо без цього – немає Родини, немає, накінець - Батьківщини...»

«В країні, громадянами якої ми є – біда. Велика біда...

Біда, яка не прийшла вчора, а до якої ми, усі йшли кілька останніх років, бо: одні голосували за Януковича, другі голосували проти всіх, треті «обирали»... байдужість!

За кілька років українська влада, практично розвернула вектор розвитку нашої країни: із європейського на східний, тобто до Росії та Митного Союзу. Ми ж усі, стали заручниками, практично - грабунку кожного українця, нехтування нашими правами та свободами, зниженням рівня життя кожного, а також - відчули на собі: «стабілізацію», «покращення» та інші обіцянки владарів!

Сказати, що влада, тільки десь там, у Києві – не вірно. Ми маємо місцевих «героїв», тобто – закарпатців, за яких ми проголосували до Верховної Ради. Одні з них були з народом, інші – із антиукраїнськими партіями: комуністів та регіонів! Це вони, після обрання до парламенту – пристали до провладної більшості, це вони - голосували руками за антинародні закони 16 січні 2014 року, це вони мовчали, коли силовики били дітей, жінок, стариків та розганяли протесників цього режиму! Так же - вели себе та підтримували існуючу владу й місцеві депутати від партій: регіонів та комуністичної...

До чого все, вищевказане привело – ми бачимо: практично, до братовбивчої війни в Україні!

Тепер же - настав час розплати за те, що брали гречку на виборах, за те, що продавали свої голоси за 200 гривень, за те, що підтасовували право виборців, за те що крали і брехали та були... байдужими до всього, що робилось навколо нас!

Плата страшна: людські життя, як правило – молодих людей, рахунок яких йде вже на сотні! Сьогодні, практично в усіх містах та селах України ллється кров, військові стріляють по громадянах, пікетувальники та мітингарі

нищать органи влади та управління, кримінал полює на мирних людей. На вулицях вбивають та гинуть наші співвітчизники, брати та сестри у Христі...

Звертаюсь до кожного з Вас, з чисто людським, християнським проханням: давайте усім нашим Великим Родом, у неділю, 23 лютого, о 20:00 (вечора) запалимо дві свічки та помолимося, в пам'ять про тих, фактично - героїв України, які віддали своє життя за нас, за наше краще завтра та за майбутнє дітей, онуків і правнуків нашого Великого Роду!

Нехай з вікон кожної оселі, в якій живе наш член Роду: від Іркутська, в Росії до Тарту, в Естонії, від Полтави, Луганську і Вінниці до Ужгороду та Ясіня, в Україні від Праги, в Чехії і Будапешту, в Угорщині до міст Ізраїлю - буде видно вогник жалю, смутку і співчуття родинам загиблих та надії на краще завтра нашої Батьківщини!»

«Країну, громадянами якої ми є – окупує Росія. Законодавча влада цієї країни – дозволила її керівнику, фактично - почати війну проти України, а отже проти усіх її громадян, включно й проти – членів нашого Роду, тобто - проти кожного з нас...

Ми усі є свідками нахабної та неприкритої пропаганди, проти спроб та намагання України, через численні жертви молодих людей, які полягли на Майдані, у Києві – позбутися корумпованої, антинародної влади, неправди, подолати брехню, хабарі, злочинство та неприкритого нехтування долями кожного з нас...

Колись, в єврейських сім'ях було прийнято читати поминальну молитву по тому родичу, що перейшов в чужу віру (шкода, що у християн немає нічого подібного, бо навіть у нашому Роді є такі, що відмовились від віри прадідів та моляться московській церкві, солдати якої вже топчуть Україну). От і по росіянам-християнам ми вже можемо прочитати подібне – вони перейшли у віру ненависті до тих, кого ще вчора називали братами. Так, окупаційна Росія - придбала Крим, але втратили Україну... Адже, вирити рів та окопи недовіри, завжди легше, ніж потім їх засипати! На це може піти життя не одного покоління українців та росіян...

Так, ми теж втратили Росію, але придбали, натомість - цілий світ небайдужих, щирих людей, які підтримують нас у нашій боротьбі за свободу - не тільки нашу, але і свободу для росіян. Тому, що свобода потрібна й Росії, громадяни якої, поки про це ще не знають, йдучи на мітинги-шабаші про приєднання українських територій, що організовані за гроші російською владою. І тільки тепер, більшість із нас переконується в тому, хто весь цей час був нам справжніми братами і друзями, а хто тільки прикидався з надією: рано чи пізно знову накинати ярмо рабства на наші шиї...

А зараз - ми стоїмо на порозі братовбивчої війни, між слов'янами і між християнами, між Росією й Україною, яку провокує та роздмухує російська влада! Це жах, але це – реальність...

Натомість, нам потрібно будувати нову країну, замість згвалтованої, зруйнованої, окраденої, приниженої. Нам потрібно стежити за нашою владою -

щоб вона не стала притулком пройдисвітів, брехачів та злодіїв, які ще недавно правили у нас і намагаються із-зі кордону – повернутись і продовжити своє панування над нами. Нам потрібно знаходити можливості для того, щоб створити сильну армію, яка захистить нас від можливих агресорів. Адже тепер ми знаємо, що оточені не тільки друзями і що укріплення: окопи, ДОТи і ДЗОТи ми бетонували не в тому напрямку...

Ми повинні усвідомити, що кожна краплина вже пролітої крові, лежить на вині, практично кожного з нас, хто: брав гречку на виборах, продавав свій голос за 200 гривень, закривав очі на порушення виборчого права, сидячи у виборчих комісіях - підтасовував голоси виборців, крав і брехав та був байдужим до всього, що робилось навколо нього!

Сьогоднішня війна проти нас, з боку Росії, це відплата кожному з нас за те: що не були патріотами своєї країни, що не поважали себе та свою гідність - громадянина України, що стидались своєї національності та народності, що давали хабарі чиновникам, що обманювали своїх земляків, що не платили податків, що ігнорували віру батьків, що кидали сміття у річку... Адже, якщо ми не поважали себе, свою родину, свою батьківщину та свою країну, то чому це повинен робити хтось, а тим паче – за нас?!

Очевидно, що якщо кожен із нас не зміниться сам, не змінить свого відношення до власного життя, тобто - до своєї життєвої позиції та до своєї країни, нас – переможуть окупанти та, по суті – наші вороги. Більше того, незважаючи на зусилля патріотів України та, можливі (не дай Боже!) подальші жертви – ми можемо втратити нашу державність, про яку так мріяли наші прабабки...

Сьогодні, коли, практично, в усіх містах та селах України відновлюється народовладдя, а подекуди, ще ллється кров, стріляють чужі військові, самозванці захоплюють й нищать органи влади та управління, де кримінал полює на мирних людей, а на вулицях вбивають і гинуть наші співвітчизники, брати та сестри у Христі – закликаю кожного з нас до небайдужості та дій!»

«Із задоволенням, звертаюсь з привітанням Великодних свят до кожного з Вас: і старого, і малого, і близького й далекого потомка нашого Великого Роду! Дозвольте у дні Пасхальних свят, поздоровити усіх нас, насамперед, членів Родини - із найбільшим святом християн: і православного, і католицького і греко-католицького обрядів. Саме на Великдень, прийнято збиратись усіма родинами на прабабківських обійстях та в старих хатах предків...

Вірю, що й цього року більшість із нас – не зрадить віковим традиціям та зберемось посімейно разом... А ще знаю, що багато із нас, хто не живе на Рахівщині - подумки полине до Гуцульщини: чи-то в спогадах про минуле, чи з тривогою про непросте, українське сьогодні, чи-то в мріях про краще майбутнє наших родичів та земляків, які залишились на землі наших дідів та їх пращурів...

Цьогорічна Пасха – особлива. Особлива тим, що вперше, в історії незалежної України, ми святкуємо це, найбільше християнське свято, перебуваючи у стані війни та протистояння, з ще вчора, здавалось – «братами»-росіянами. Саме з останніми, більшість із нас, говорить на зрозумілій нам, славянській мові, до Росії ж їздять багато наших земляків та родичів на заробітки та з ними ж, ходимо до одного, православного приходу – Руської Православної Церкви. Анексія Криму та військові провокації на Сході України, з боку Росії - не тільки принесли неспокій у кожную нашу домівку, але й відкинуло, далеко назад – добросусідські відносини з Російською Федерацією. При цьому – ніякі причини не в змозі виправдати, по-суті зверхність та зневагу до нашої Батьківщини, громадяни якої, після скинення януковщини, не тільки заслуговують на краще життя у себе вдома, в Україні, але й на гідне, власне звання – громадянина України!

Але час – невпинно біжить вперед. Переконали, що ми переживемо й ці, складні часи та негаразди, що пов'язані з становленням, по-суті, нової України. Тому, вірю, що для багатьох із нас, ці Великодні свята - час нових сподівань, надій та звершень. Натомість, вважаю, що нікому із членів Роду, чи Нашій Родині, взагалі - не личить залишатись байдужими до реального світу, який нас оточує. Ми усі потребуємо добрих справ, активної життєвої позиції кожного, бо без цього - немає Родини, немає - Батьківщини та, накінець, не буде й нашого Роду...

Милі родичі, близькі та рідні, друзі нашого Роду! У цей, священний час Хрестового Воскресіння, коли ми усі славимо це Чудо, хочу побажати кожному з Вас, членам Ваших Родин, а також Вашим рідним, близьким, знайомим, сусідам: міцного здоров'я, сімейних гараздів та родинного щастя! Нехай усі мрії, кожного з нас – здійсняться: якнайшвидше та найповніше. Бажаю нам усім, гарної та смачної Пасхи та крашанок. Нехай, у ці дні нас не покине відчуття Великого Роду. Мир Вашим домівкам та спокій у кожную сім'ю. Нехай згадка про традиції Пасхальних свят наших прабабків, наповнить наші серця гордістю за тих, які дали нам життя, любов до своєї батьківщини та вірність нашому Великому Роду... Христос Воскрес!!!»

Уривки, всього із п'яťох листів, за якими можна відчути півторарічний подих спілкування між рідними та близькими одного закарпатського Роду, про який у вересні 2012 році, вже писала «НЗ». Тоді, у редакційному матеріалі, під назвою «Великому роду нема переводу», йшлося про зустріч більше ста представників великого роду Туцканюків, Дячуків, Ключівських та інших, що відбулась на Рахівщині та за діями якого, ще тоді, ми пообіцяли, що стежитимемо...

Здавалось, що як і немало корисних та цікавих починань, такого формату, масові заходи та міроприємства в рамках великої Родини, не тільки, скоріше - виключення, але й важко продовжуються у часі, особливо з урахуванням сьогоденної скрути, невизначеності та тривоги за майбутнє. Однак, у нашому випадку, як здається - оптимізм переміг! То що ж нового та корисного сталось у Великій Родині за останній рік? Чому можемо повчитися?

За весь цей час, у колі цього Роду й справді відбулося багато цікавих дійств, які, як бачимо з вищенаведених листів зумовило й спілкування її членів, включно з обговорення нагальних проблем не тільки самого Роду, але й держави у цілому та, які кожен із нас може взяти собі на замітку...

Більше того, представникам цього Роду - вдалося створити та легалізувати власну, громадську організацію під назвою «Наш рід». Її голова Юрій Ключівський переконаний, що це було варто зробити, бодай з метою самоорганізації цілого Роду, адже, стежити за такою численною Родиною, у якій наразі - 315 осіб та які проживають не тільки в Закарпатті, але й у багатьох країнах світу, самотужки - досить складно. Саме тому, вже в рамках організації - було сформовано Виконавчу Раду, Секретаріат, Пошукову групу та інше.

Цікавим в об'єднанні Родини є й те, що всі охочі, крім членів Роду, мають можливість та можуть вступити до громадської організації «Наш Рід», у статусі: друзів, близьких чи знайомих Роду. Нині ж організація налічує 50 її членів. Щодо членства в організації, то воно є не тільки добровільним, але й – безкоштовним.

Не менш корисним є - порядок формування Ради Старійшин Роду, членом якої, без виборів, стає той член Роду, якому виповнилось 80(!) років. Сьогодні таких, в Роду - 6 членів.

Однією з найяскравіших подій 2013 року, в родинному спілкуванні, можна вважати Експедицію по сходженню на найвищі карпатські вершини: Говерлу, Петрос та Близниці. За результатами такого заходу, переважно його молодим учасникам, було присвоєно звання «Турист Родини», а першим, 14-ом членам Роду вже було вручено відповідні Посвідчення. Як переконані ініціатори цієї акції, насправді ця «нагорода» запроваджена для того, аби мотивувати членів Роду - бути більш активними та пізнавати прекрасний, рідний край, що особливо корисно, насамперед - для молоді Роду.

Найбільш знаковою подією, вже цього року - стало виготовлення та розповсюдження календаря «Наш Рід» на 2014-2015 роки, як перше родинне видання, яке вмістило фотографії прадідів та фотокартки, практично - всіх членів Великої Родини. Це важливий крок, який, на думку, більшості членів Роду, допоможе зблизити членів Роду та, бодай, візуально - «перезнайти» одне з одним. Адже, щонайрідше - кожного місяця, перегортаючи сторінку Родинного Календаря, кожен згадуватиме своїх родичів та близьких.

Другим, важливим кроком у пізнанні історії краю, країни та власної Родини, може слугувати започаткування підбору та розсилка матеріалів «Бібліотеки Нашого Роду», яку щомісяця отримує, практично - кожен член Роду. До матеріалів Бібліотеки Роду включено й авторські матеріали його членів, які оприлюднено у тих чи інших виданнях. Так, матеріал за авторством Ю.Ключівського: «Держава починається з Родини», побачив світ у Збірці наукових праць, краєзнавчих розвідок, рефератів і публіцистичних матеріалів за результатами I-ї наукової конференції «Ясіня – столиця Гуцульської республіки... і не тільки», яка вийшла у видавництві «Сполом» (м. Львів), у 2013 році під назвою: «Ясіня у гомоні століть».

Знаково, що, саме в цьому році, Радою Старійшин, бажаючим членам Роду - почали виготовляти та видаватись Родинні Грамоти. Перші такі Грамоти, вже

Бібліотека громадської організації «Наш Рід»

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

знайшла своїх власників, якими стали цього річчю Ювіляри: 90 річний Микола Туцканюк та 70 річний – Юрій Ключевський. Приємно, що до святкування найстарішого 90-річного члена Роду - Миколи Івановича, долучилася і Закарпатська облрада, яка привітала іменинника Пам'ятним Адресом та Тячівська райдержадміністрація, від якої Ювіляр отримав Почесну Грамоту й подарунки. Натомість, інший ювіляр – Юрій Андрійович зібрав на святкуванні, в Ужгороді, більше 30 членів Роду. Показово, що на цей раз відгукнулися й ті з них, котрі вже були відомі великій Родині, але з більшістю з них, ще не було зустрічі...

Є очевидним, невичерпний ентузіазм, родинна насага та новизна пропонуваного цим великим Родом. Так, новим етапом у діяльності Роду є розширення кола однодумців та можлива співпраця, зокрема, з громадсько-публічними й суспільно-державними інститутами нашого краю. Для цього, з боку ГО «Наш Рід» вже підписано ряд меморандумів: про історично-краєзнавчу, культурно-просвітницьку, родознавчо-бібліографічну та національно-патріотичну співпрацю з Рахівською центральною районною бібліотекою та про медіальне партнерство - з редакцією газети «Тячів». До речі, днями таку ж угоду було підписано й з боку «Новин Закарпаття».

Є надія, що ця співпраця дозволить не тільки об'єднати зусилля членів Роду, але й дозволить поширювати та пропагувати серед широкої громадськості Закарпаття - діяльність нашого Роду, переконаний Ю.Ключевський, голова ГО «Наш Рід», який погодився поспілкуватись з редакцією та поділився інформацією про досягнуте, а також надав листи, з яких ми й почали сьогоднішню нашу розповідь про незвичайний Рід, корені якого у нас, фактично, «під боком» - на Закарпатті...

Підготувала Яна МИЙСАРОШ. Фото автора.

Ця стаття була написана на підставі листів та після родинної Зустрічі, яка відбулась 11 квітня 2014 року, в честь 70-річного Ювілею Ключевського Ю.А., в Ужгороді. В децю скороченому варіанті, стаття побачила світ у газеті «Новини Закарпаття» - Закарпатської обласної Ради та Держадміністрації, 7 червня 2014 року (№№ 61-62), під назвою «Держава починається із родини, приклад, який варто наслідувати».

Підготовлено:

Пошуковою групою ГО «Наш Рід», керівник – Ключевський Р.М.